

Europos Tarybos sutarčių serija Nr. 215

Europos Tarybos konvencija dėl manipuliavimo sporto varžybomis

2014 m. rugsėjo 18 d., Maglingenas (Makolinas)

Preambulė

Europos Tarybos valstybės narės ir kitos šią Konvenciją pasirašiusios valstybės,
atsižvelgdamos į tai, kad Europos Tarybos tikslas – siekti didesnės savo narių vienybės;

atsižvelgdamos į Trečiajame Europos Tarybos valstybių ir vyriausybių vadovų aukščiausiojo lygio susitikime (2005 m. gegužės 16–17 d., Varšuva) priimtą Veiksmų planą, kuriame rekomenduojama tęsti Europos Tarybos veiklą, kuria nustatomos sporto srities gairės;

atsižvelgdamos į tai, kad būtina toliau kurti bendrą Europos ir pasaulio sporto plėtros sistemą, pagrįstą pliuralistinės demokratijos, teisinės valstybės, žmogaus teisių ir sporto etikos sampratomis;

žinodamos, kad manipuliavimas sporto varžybomis gali turėti neigiamą poveikį kiekvienai valstybei ir kiekvienai sporto šakai pasaulyje, ir pabrėždamos, kad šis reiškinys, visame pasaulyje keliantis grėsmę sąžiningumui sporte, reikalauja pasaulinio atsako, kurį privalo paremti ir tos valstybės, kurios nėra Europos Tarybos narės;

reikšdamos susirūpinimą, kad manipuliavimas sporto varžybomis susijęs su nusikalstama veikla, ypač organizuotu nusikalstamumu, ir yra tarptautinio pobūdžio;

prisimindamos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją (1950 m., ETS Nr. 5) ir jos protokolus, Europos konvenciją dėl brutalaus žiūrovų elgesio per sporto varžybas ir ypač per futbolo rungtynes (1985 m., ETS Nr. 120), Antidopingo konvenciją (1989 m., ETS Nr. 135), Baudžiamosios teisės konvenciją dėl korupcijos (1999 m., ETS Nr. 173) ir Europos Tarybos konvenciją dėl nusikalstamu būdu įgytų pajamų plovimo, paieškos, arešto ir konfiskavimo bei terorizmo finansavimo (2005 m., CETS Nr. 198);

prisimindamos Jungtinių Tautų konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą (2000 m.) ir jos protokolus;

taip pat prisimindamos Jungtinių Tautų konvenciją prieš korupciją (2003 m.);

prisimindamos, kaip svarbu veiksmingai ir nedelsiant ištirti jų jurisdikcijai priklausančias veikas;

prisimindamos esminį Tarptautinės kriminalinės policijos organizacijos (Interpolo) vaidmenį padedant teisėsaugos ir teismų institucijoms veiksmingai bendradarbiauti;

pabrėždamos sporto organizacijų atsakomybę už jų žinioje esančių asmenų įvykdyto manipuliavimo sporto varžybomis atvejų nustatymą ir sankcijų taikymą;

pripažindamos rezultatus, kurie jau pasiekti kovoje su manipuliavimu sporto varžybomis;

įsitikinusios, kad norint veiksmingai kovoti su manipuliavimu sporto varžybomis būtinas glaudesnis, operatyvus, tvarus ir veiksmingas bendradarbiavimas nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis;

atsižvelgdamos į Ministrų Komiteto rekomendaciją valstybėms narėms Nr. R(92)13 rev. dėl naujos redakcijos Europos sporto chartijos, Rekomendaciją Nr. CM/Rec(2010)9 dėl naujos redakcijos Sporto etikos kodekso, Rekomendaciją Nr. Rec(2005)8 dėl gero valdymo principų sporte ir Rekomendaciją Nr. CM/Rec(2011)10 dėl sąžiningumo sporte skatinimo siekiant kovoti su manipuliavimu rezultatais, visų pirma – su susitarimais dėl varžybų baigties;

atsižvelgdamos į darbą ir išvadas, padarytas šiose konferencijose:

– 11-ojoje Europos Tarybos už sporto sritį atsakingų ministrų konferencijoje, vykusioje 2008 m. gruodžio 11–12 d. Atėnuose;

– 18-ojoje Europos Tarybos už sporto sritį atsakingų ministrų neoficialioje konferencijoje dėl sąžiningumo sporte skatinimo kovojant su manipuliavimu rezultatais (susitarimais dėl varžybų baigties) (2010 m. rugsėjo 22 d., Baku);

– 12-ojoje Europos Tarybos už sporto sritį atsakingų ministrų konferencijoje (2012 m. kovo 15 d., Belgradas), visų pirma surengtoje dėl naujo tarptautinės teisės akto, skirto veiksams prieš manipuliavimą sporto varžybų rezultatais, parengimo;

– 5-ojoje tarptautinėje UNESCO ministrų ir vyresniųjų pareigūnų, atsakingų už fizinę kultūrą ir sportą, konferencijoje (MINEPS V);

įsitikinusios, kad abipuse pagarba ir pasitikėjimu pagrįstas valdžios institucijų, sporto organizacijų, varžybų organizatorių ir sporto lažybų organizatorių dialogas ir bendradarbiavimas nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis labai svarbūs ieškant veiksmingų bendrų atsakomųjų veiksmų dėl iššūkių, kuriuos kelia manipuliavimo sporto varžybomis problema;

pripažindamos, kad sąžininga ir lygiateise konkurencija pagrįstas sportas yra iš esmės nenusipėjamas ir kad būtina ryžtingai bei veiksmingai kovoti su neetiška praktika ir elgesiu sporte;

pabrėždamos savo įsitikinimą, kad nuoseklus gerojo valdymo ir etikos sporte principų taikymas yra svarbus veiksnys, padedantis naikinti korupciją, manipuliavimą sporto varžybomis ir kitą neteisėtą veiklą sporte;

pripažindamos, kad nors pagal sporto autonomijos principą sporto organizacijos yra atsakingos už sportą ir turi pareigą užtikrinti savireguliaciją bei drausmę kovoje su

manipuliavimu sporto varžybomis, prireikus sąžiningumą sporte užtikrina valdžios institucijos;

pripažindamos, kad dėl sporto lažybų, ypač neteisėtų sporto lažybų, veiklos plėtros didėja tokio manipuliavimo rizika;

manydamos, kad manipuliavimas sporto varžybomis gali būti susijęs arba nesusijęs su sporto lažybomis ir susijęs arba nesusijęs su nusikalstamomis veikomis ir kad visais atvejais su juo reikia kovoti;

atsižvelgdamos į valstybių veiksmų laisvę pagal galiojančią teisę nustatyti sporto lažybų politiką,

susitarė:

I SKYRIUS

Tikslas, pagrindiniai principai, apibrėžtys

1 straipsnis

Tikslas ir pagrindiniai uždaviniai

1. Šios Konvencijos tikslas – kovoti su manipuliavimu sporto varžybomis, siekiant apsaugoti sąžiningumą sporte ir sporto etiką vadovaujantis sporto autonomijos principu.

2. Šiuo tikslu šios Konvencijos pagrindiniai uždaviniai yra:

a) užkirsti kelią manipuliavimui nacionaliniu ar tarptautiniu lygmeniu nacionalinėmis ir tarptautinėmis sporto varžybomis, nustatyti tokio manipuliavimo atvejus ir taikyti sankcijas;

b) skatinti suinteresuotas valdžios institucijas bendradarbiauti nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis veikiant prieš manipuliavimą sporto varžybomis, taip pat bendradarbiauti su organizacijomis, susijusiomis su sportu ir sporto lažybomis.

2 straipsnis

Pagrindiniai principai

1. Kovoiant su manipuliavimu sporto varžybomis užtikrinama, *inter alia*, kad būtų laikomasi šių principų:

a) žmogaus teisių;

b) teisėtumo;

c) proporcingumo;

d) privataus gyvenimo ir asmens duomenų apsaugos.

3 straipsnis

Apibrėžtys

Šioje Konvencijoje:

1. „Sporto varžybos“ – bet kuris sporto renginys, organizuojamas pagal taisykles, kurias nustato sporto organizacija, Konvencijos įgyvendinimo stebėjimo komiteto įtraukta į

sąrašą pagal 31 straipsnio 2 dalį, ir pripažintas tarptautinės sporto organizacijos arba, jei reikia, kitos kompetentingos sporto organizacijos.

2. „Sporto organizacija“ – bet kuri sporto sričiai arba vienai konkrečiai sporto šakai vadovaujanti organizacija, Konvencijos įgyvendinimo stebėjimo komiteto įtraukta į sąrašą pagal 31 straipsnio 2 dalį, ir prireikus jos žemyniniai ir nacionaliniai padaliniai.

3. „Varžybų organizatorius“ – bet kurios teisinės formos bet kuri sporto organizacija arba bet kuris kitas asmuo, organizuojantis sporto varžybas.

4. „Manipuliavimas sporto varžybomis“ – sąmoningas susitarimas, veikimas arba neveikimas, skirtas sporto varžybų rezultatui arba eigai netinkamai pakeisti, siekiant visiškai arba iš dalies panaikinti minėtų sporto varžybų nuspėjamumą ir taip sau arba kitiems suteikti nepelnytą pranašumą.

5. „Sporto lažybos“ – bet koks tikintis piniginio laimėjimo atliekamas piniginę vertę turintis statymas dėl ateityje įvyksiančio nežinomos baigties įvykio, susijusio su sporto varžybomis, visų pirma:

a) „neteisėtos sporto lažybos“ – bet kuri sporto lažybų veikla, kurios vykdymo būdas arba organizatorius neleistinas pagal jurisdikcijos, kuriai priklauso vartotojas, galiojančią teisę;

b) „neįprastos sporto lažybos“ – bet kuri sporto lažybų veikla, neatitinkanti įprastų arba numatomų atitinkamos rinkos modelių arba susijusi su lažybomis iš sporto varžybų, kurių eigai būdingos neįprastos savybės;

c) „įtartinos sporto lažybos“ – bet kuri sporto lažybų veikla, kuri, remiantis patikimais ir nuosekliais įrodymais, atrodo susijusi su manipuliavimu sporto varžybomis, iš kurių siūloma lažintis.

6. „Varžybomis suinteresuotas asmuo“ – bet kuris fizinis arba juridinis asmuo, priklausantis vienai iš toliau nurodytų kategorijų:

a) „sportininkas“ – bet kuris asmuo ar asmenų grupė, dalyvaujantys sporto varžybose;

b) „sportininkams talkinantis personalas“ – bet kuris instruktorius, treneris, vadybininkas, agentas, komandos darbuotojas, komandos oficialus asmuo, medicinos darbuotojas ar paramedikas, dirbantis su sporto varžybose dalyvaujančiais arba joms besirengiančiais sportininkais arba juos gydantis, ir visi kiti su sportininkais dirbantys asmenys;

c) „oficialus asmuo“ – bet kuris sporto varžybas organizuojančių ir remiančių subjektų savininkas, akcininkas, vadovas arba darbuotojas, taip pat teisėjai, teisėjų kolegijos nariai ir bet kurie kiti akredituoti asmenys. Ši sąvoka apima ir tarptautinės sporto organizacijos arba, jei reikia, kitos kompetentingos sporto organizacijos, pripažįstančios varžybas, vadovus ir darbuotojus.

7. „Viešai neskelbiama informacija“ – su bet kuriomis varžybomis susijusi informacija, kurią asmuo turi dėl savo statuso sporto veikloje arba varžybose, išskyrus bet kurią jau paskelbtą arba plačiai žinomą informaciją, kurią suinteresuoti visuomenės nariai gali lengvai gauti, arba informaciją, atskleistą pagal taisykles ir normas, reglamentuojančias atitinkamas varžybas.

II SKYRIUS

Prevencija, bendradarbiavimas ir kitos priemonės

4 straipsnis

Koordinavimas nacionaliniu lygmeniu

1. Kiekviena Šalis koordinuoja visų kova su manipuliavimu sporto varžybomis suinteresuotų valdžios institucijų politiką ir veiksmus.

2. Kiekviena Šalis pagal savo jurisdikciją skatina sporto organizacijas, varžybų organizatorius ir sporto lažybų organizatorius bendradarbiauti kovoje su manipuliavimu sporto varžybomis ir prireikus paveda jiems įgyvendinti atitinkamas šios Konvencijos nuostatas.

5 straipsnis

Rizikos vertinimas ir valdymas

1. Kiekviena Šalis, prireikus bendradarbiaudama su sporto organizacijomis, sporto lažybų organizatoriais, varžybų organizatoriais ir kitomis susijusiomis organizacijomis, nustato, analizuoja ir vertina su manipuliavimu sporto varžybomis susijusią riziką.

2. Kiekviena Šalis skatina sporto organizacijas, sporto lažybų organizatorius, varžybų organizatorius ir bet kurią kitą susijusią organizaciją nustatyti kovos su manipuliavimu sporto varžybomis procedūras bei taisykles ir prireikus šiuo tikslu imasi būtinų teisėkūros ar kitokių priemonių.

6 straipsnis

Švietimas ir informuotumo didinimas

1. Kiekviena Šalis, siekdama stiprinti kovą su manipuliavimu sporto varžybomis, skatina informuotumo didinimą, švietimą, mokymą ir mokslinius tyrimus.

7 straipsnis

Sporto organizacijos ir varžybų organizatoriai

1. Kiekviena Šalis skatina sporto organizacijas ir varžybų organizatorius patvirtinti ir įgyvendinti taisykles, skirtas kovoti su manipuliavimu sporto varžybomis, taip pat gerojo valdymo principus, susijusius, *inter alia*, su:

a) interesų konfliktų prevencija, įskaitant:

– draudimą varžybomis suinteresuotiems asmenims lažintis iš sporto varžybų, su kuriomis jie patys susiję;

– draudimą netinkamai naudoti arba platinti viešai neskelbiamą informaciją;

b) sporto organizacijų ir jų padalinių visų sutartinių ar kitokių įsipareigojimų vykdymu;

c) reikalavimu, kad varžybomis suinteresuoti asmenys nedelsdami praneštų apie bet kokią įtarimų keliančią veiklą, incidentą, paskatą arba metodą, kurie galėtų būti laikomi kovos su manipuliavimu sporto varžybomis taisyklių pažeidimu.

2. Kiekviena Šalis skatina sporto organizacijas patvirtinti ir įgyvendinti tinkamas priemones, siekiant užtikrinti:

a) sporto varžybų, kurioms kyla manipuliavimo rizika, eigos sustiprintą ir veiksmingą stebėjimą;

b) tvarką, kuria atitinkamoms valdžios institucijoms arba nacionalinei platformai būtų nedelsiant pranešama apie įtartinos veiklos, susijusios su manipuliavimu sporto varžybomis, atvejus;

c) veiksmingas priemones, palengvinančias bet kurios informacijos apie galimus arba faktinius manipuliavimo sporto varžybomis atvejus atskleidimą, taip pat ir užtikrinančias tinkamą informatorių apsaugą;

d) pasitelkiant švietimą, mokymą ir informacijos sklaidą, varžybomis suinteresuotų asmenų, įskaitant jaunus sportininkus, informuotumą apie manipuliavimo sporto varžybomis riziką ir pastangas su juo kovoti;

e) atitinkamų oficialių asmenų, ypač arbitrų ir teisėjų, paskyrimą sporto varžyboms kiek įmanoma vėlesniame etape.

3. Kiekviena Šalis skatina savo sporto organizacijas, o per jas – ir tarptautines sporto organizacijas taikyti konkrečias, veiksmingas, proporcingas ir atgrasomąsias drausmines sankcijas ir priemones jų vidaus taisyklių, skirtų kovoti su manipuliavimu sporto varžybomis, ypač nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, pažeidimams, taip pat užtikrinti kitų sporto organizacijų taikomų sankcijų abipusį pripažinimą ir vykdymą, ypač kitose valstybėse.

4. Sporto organizacijų nustatyta drausminė atsakomybė neužkerta kelio taikyti bet kokią baudžiamąją, civilinę arba administracinę atsakomybę.

8 straipsnis

Su sporto organizacijų finansavimu susijusios priemonės

1. Kiekviena Šalis imasi tokių teisėkūros arba kitokių priemonių, kurios gali būti reikalingos tinkamam Šalies finansiškai remiamų sporto organizacijų finansavimo skaidrumui užtikrinti.

2. Kiekviena Šalis apsversto galimybę padėti sporto organizacijoms kovoti su manipuliavimu sporto varžybomis, taip pat ir finansuojant atitinkamas priemones.

3. Kiekviena Šalis prireikus apsversto galimybę varžybomis suinteresuotiems asmenims, kuriems dėl manipuliavimo sporto varžybomis pritaikytos sankcijos, neteikti finansinės paramos arba paraginti sporto organizacijas neteikti jiems finansinės paramos sankcijos galiojimo laikotarpiu.

4. Prireikus kiekviena Šalis imasi veiksmų, kad sustabdytų dalies arba visos finansinės ar kitokios su sportu susijusios paramos teikimą bet kurioms sporto organizacijoms, kurios veiksmingai netaiko kovos su manipuliavimu sporto varžybomis taisyklių.

9 straipsnis

Priemonės, susijusios su lažybų priežiūros institucija arba kita atsakinga institucija ar institucijomis

1. Kiekviena Šalis nurodo vieną arba kelias atsakingas institucijas, kurios pagal Šalies teisinę sistemą įgaliojamos įgyvendinti sporto lažybų reguliavimą ir sporto lažybų

srityje taikyti tinkamas kovos su manipuliavimu sporto varžybomis priemonės, įskaitant, jei reikia, šias priemones:

a) su kitomis atitinkamomis institucijomis arba nacionaline platforma laiku keistis informacija apie neteisėtas, neįprastas arba įtartinas sporto lažybas, taip pat šioje Konvencijoje nurodytų arba pagal ją nustatytų taisyklių pažeidimus;

b) po konsultacijų su nacionalinėmis sporto organizacijomis ir sporto lažybų organizatoriais apriboti sporto lažybų pasiūlą, visų pirma pašalinant iš jos sporto varžybas:

– kuriose dalyvauja jaunesni kaip 18 metų asmenys arba

– kurių organizavimo sąlygos ir (arba) statomos sumos sporto požiūriu yra neadekvačios;

c) varžybų organizatoriams iš anksto teikti informaciją apie sporto lažybų paslaugų rūšis ir objektus, siekiant padėti jiems nustatyti ir valdyti manipuliavimo sporto varžybomis riziką jų rengiamose varžybose;

d) sporto lažybose sistemingai naudotis tokiomis mokėjimo priemonėmis, kurios leistų atsekti kiekvienos Šalies nustatytas tam tikras ribas viršijančius finansinius srautus, visų pirma nustatyti siuntėjus, gavėjus ir sumas;

e) bendradarbiaujant su sporto organizacijomis ir, jei reikia, su sporto lažybų organizatoriais, taip pat jiems bendradarbiaujant tarpusavyje, naudoti priemones, neleidžiančias sporto varžybomis suinteresuotiems asmenims lažintis iš tų sporto varžybų, kuriomis pažeidžiamos atitinkamos sporto taisyklės arba galiojanti teisė;

f) vadovaujantis nacionaline teise, sustabdyti lažybas iš varžybų, dėl kurių išsiųstas atitinkamas perspėjimas.

2. Kiekviena Šalis Europos Tarybos generaliniam sekretoriui praneša pagal šio straipsnio 1 dalį nurodytos institucijos ar institucijų pavadinimą ir adresus.

10 straipsnis

Sporto lažybų organizatoriai

1. Kiekviena Šalis imasi tokių teisėkūros arba kitokių priemonių, kurios gali būti reikalingos siekiant neleisti kilti fizinių arba juridinių asmenų, susijusių su sporto lažybų paslaugų teikimu, interesų konfliktams ir piktnaudžiauti viešai neskelbiama informacija, visų pirma taikydama tokius apribojimus, kad:

a) fiziniai arba juridiniai asmenys, susiję su sporto lažybų paslaugų teikimu, negalėtų patys atlikti statymų naudodamiesi savo teikiamomis paslaugomis;

b) sporto organizacijos rėmėjas arba dalininkas negalėtų piktnaudžiauti savo padėtimi sudarydamas sąlygas manipuliavimui sporto varžybomis arba netinkamai naudodamas viešai neskelbiamą informaciją;

c) varžybomis suinteresuoti asmenys negalėtų dalyvauti nustatant lažybų koeficientus varžyboms, su kuriomis jie yra susiję;

d) bet kuris sporto lažybų organizatorius, kuriam yra pavaldus varžybų organizatorius arba varžybomis suinteresuotas asmuo, taip pat bet kuris sporto lažybų organizatorius, kuris yra pavaldus tam varžybų organizatoriui arba varžybomis suinteresuotam asmeniui, negalėtų siūlyti lažintis iš varžybų, su kuriomis šis varžybų organizatorius arba varžybomis suinteresuotas asmuo yra susijęs.

2. Kiekviena Šalis skatina savo sporto lažybų organizatorius, o per juos – ir tarptautines sporto lažybų organizatorių organizacijas didinti savo savininkų ir darbuotojų informuotumą apie manipuliavimo sporto varžybomis padarinius ir kovą su juo, pasitelkiant švietimą, mokymą ir informacijos sklaidą.

3. Kiekviena Šalis imasi tokių teisėkūros arba kitokių priemonių, kurios gali būti reikalingos siekiant įpareigoti sporto lažybų organizatorius lažybų priežiūros institucijai, kitai atsakingai institucijai ar institucijoms arba nacionalinei platformai nedelsiant pranešti apie neįprastas arba įtartinas lažybas.

11 straipsnis

Kova su neteisėtomis sporto lažybomis

1. Kiekviena Šalis, siekdama kovoti su manipuliavimu sporto varžybomis, išsiaiškina tinkamiausias kovos su neteisėtų sporto lažybų organizatoriais priemones ir pagal atitinkamos jurisdikcijos galiojančią teisę apsvarsto galimybę imtis priemonių, kaip antai:

- a) prieigos prie neteisėtų nuotolinių sporto lažybų organizatorių panaikinimas arba tiesioginis ir netiesioginis apribojimas, taip pat Šalies jurisdikcijai priklausančių neteisėtų sporto lažybų organizatorių turimų fizinių punktų uždarymas;
- b) finansinių srautų tarp neteisėtų sporto lažybų organizatorių ir vartotojų blokavimas;
- c) neteisėtų sporto lažybų organizatorių reklamos draudimas;
- d) vartotojų informuotumo apie riziką, susijusią su neteisėtomis sporto lažybomis, didinimas.

III SKYRIUS

Keitimasis informacija

12 straipsnis

Kompetentingų valdžios institucijų, sporto organizacijų ir sporto lažybų organizatorių keitimasis informacija

1. Kiekviena Šalis, nepažeisdama 14 straipsnio, pagal savo nacionalinę teisę nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis padeda atitinkamoms valdžios institucijoms, sporto organizacijoms, varžybų organizatoriams, sporto lažybų organizatoriams ir nacionalinėms platformoms keistis informacija. Visų pirma kiekviena Šalis įsipareigoja sukurti keitimosi atitinkama informacija mechanizmus, tai yra išankstinės informacijos apie lažybų paslaugų rūšis ir objektą pateikimą varžybų organizatoriams, jei tokia informacija galėtų padėti atlikti 5 straipsnyje nurodytą rizikos vertinimą ir pradėti arba atlikti tyrimus arba procesinius veiksmus dėl manipuliavimo sporto varžybomis.

2. Gavęs prašymą, tokios informacijos gavėjas pagal nacionalinę teisę nedelsdamas praneša informacija pasidalijusiai organizacijai arba institucijai apie tolesnius veiksmus, kurių imtasi gavus tokią informaciją.

3. Kiekviena Šalis išnagrinėja galimus bendradarbiavimo ir keitimosi informacija plėtos ar tobulinimo būdus, taikytinus kovojant su neteisėtomis sporto lažybomis, kaip nurodyta šios Konvencijos 11 straipsnyje.

13 straipsnis

Nacionalinė platforma

1. Kiekviena Šalis nustato kovai su manipuliavimu sporto varžybomis skirtą nacionalinę platformą. Remiantis nacionaline teise, nacionalinė platforma, *inter alia*:

a) veikia kaip informacijos centras, kuriame renkama ir atitinkamoms organizacijoms bei institucijoms platinama informacija, aktuali kovojant su manipuliavimu sporto varžybomis;

b) koordinuoja kovą su manipuliavimu sporto varžybomis;

c) gauna, centralizuoja ir analizuoja informaciją apie neįprastas ir įtartinas lažybas iš Šalies teritorijoje vykstančių sporto varžybų ir prireikus siunčia perspėjimus;

d) perduoda informaciją apie galimus teisės aktų arba šioje Konvencijoje nurodytų sporto taisyklių pažeidimus valdžios institucijoms arba sporto organizacijoms ir (arba) sporto lažybų organizatoriams;

e) nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis bendradarbiauja su visomis organizacijomis ir atitinkamomis institucijomis, įskaitant kitų valstybių nacionalines platformas.

2. Kiekviena Šalis Europos Tarybos generaliniam sekretoriui praneša nacionalinės platformos pavadinimą ir adresus.

14 straipsnis

Asmens duomenų apsauga

1. Kiekviena Šalis imasi tokių teisėkūros ir kitokių priemonių, kurios gali būti reikalingos siekiant užtikrinti, kad visi kovos su manipuliavimu sporto varžybomis veiksmai atitiktų atitinkamus nacionalinius ir tarptautinius asmens duomenų apsaugos srities teisės aktus ir standartus, ypač keičiantis šioje Konvencijoje nurodyta informacija.

2. Kiekviena Šalis imasi tokių teisėkūros arba kitokių priemonių, kurios yra būtinos siekiant užtikrinti, kad šioje Konvencijoje nurodytos valdžios institucijos ir organizacijos imtųsi reikiamų priemonių, kuriomis būtų užtikrinta, kad renkant, tvarkant asmens duomenis ir jais keičiantis, kad ir koks būtų šio keitimosi pobūdis, tinkamas dėmesys būtų skiriamas teisėtumo, tinkamumo, svarbos ir tikslumo principams, taip pat duomenų saugumui ir duomenų subjektų teisėms.

3. Kiekviena Šalis savo teisės aktuose nustato, kad šioje Konvencijoje nurodytos valdžios institucijos ir organizacijos turi užtikrinti, kad pagal šią Konvenciją būtų keičiamasi tik tais duomenimis, kurie yra būtini siekiant nurodytų keitimosi tikslų.

4. Kiekviena Šalis ragina įvairias šioje Konvencijoje nurodytas valdžios institucijas ir organizacijas suteikti reikiamas technines priemones, kurios užtikrintų duomenų, kuriais keičiamasi, saugumą ir garantuotų jų patikimumą bei vientisumą, taip pat keitimosi duomenimis sistemų prieinamumą ir vientisumą, jų naudotojų identifikavimą.

IV SKYRIUS

Materialinė baudžiamoji teisė ir bendradarbiavimas vykdymo užtikrinimo srityje

15 straipsnis

Nusikalstamos veikos, susijusios su manipuliavimu sporto varžybomis

1. Kiekviena Šalis užtikrina, kad jos nacionalinės teisės aktuose būtų numatytos baudžiamosios sankcijos už manipuliavimą sporto varžybomis, kai tai susiję su prievartos veiksmams, korupcija arba sukčiavimu, kaip apibrėžta jos nacionalinėje teisėje.

16 straipsnis

Pajamų, gautų iš susijusių su manipuliavimu sporto varžybomis nusikalstamų veikų, plovimas

1. Kiekviena Šalis imasi tokių teisėkūros arba kitokių priemonių, kurios gali būti reikalingos siekiant užtikrinti, kad elgesys, nurodytas Europos Tarybos konvencijos dėl nusikalstamu būdu įgytų pajamų plovimo, paieškos, arešto ir konfiskavimo bei terorizmo finansavimo (2005 m., CETS Nr. 198) 9 straipsnio 1 ir 2 dalyse, Jungtinių Tautų konvencijos prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą (2000 m.) 6 straipsnio 1 dalyje arba Jungtinių Tautų konvencijos prieš korupciją (2003 m.) 23 straipsnio 1 dalyje, remiantis ten išdėstytomis sąlygomis, pagal jos nacionalinę teisę būtų laikomas nusikalstama veika, jei pilną atnešusi pirminė veika yra viena iš nurodytų šios Konvencijos 15 ir 17 straipsniuose; taip pat visais turto prievartavimo, korupcijos ir sukčiavimo atvejais.

2. Spręsdama, kokias veikas laikyti 1 dalyje minimomis pirminėmis veikomis, kiekviena Šalis, remdamasi savo nacionaline teise, gali nuspręsti, kaip apibrėžti šias veikas ir konkrečių elementų, dėl kurių jos tampa sunkios, pobūdį.

3. Kiekviena Šalis apsvarsto galimybę įtraukti manipuliavimą sporto varžybomis į savo pinigų plovimo prevencijos sistemą, reikalaujant, kad sporto lažybų organizatoriai taikytų kliento išsamaus patikrinimo, įrašų saugojimo ir ataskaitų teikimo reikalavimus.

17 straipsnis

Pagalba ir bendrininkavimas

1. Kiekviena Šalis imasi tokių teisėkūros ir kitokių priemonių, kurios gali būti reikalingos siekiant, kad tyčinė pagalba ir bendrininkavimas darant bet kurią iš šios Konvencijos 15 straipsnyje nurodytų nusikalstamų veikų būtų laikomi nusikalstamomis veikomis ir pagal jos nacionalinę teisę.

18 straipsnis

Juridinių asmenų atsakomybė

1. Kiekviena Šalis imasi tokių teisėkūros arba kitokių priemonių, kurios gali būti reikalingos siekiant užtikrinti, kad juridinius asmenis būtų galima patraukti atsakomybėn už šios Konvencijos 15–17 straipsniuose nurodytas veikas, kurias jų naudai padarė bet kuris fizinis asmuo, veikiantis individualiai arba kaip juridinio asmens organo narys, tame juridiniame asmenyje einantis vadovaujamas pareigas, remdamasis:

a) teise atstovauti juridiniam asmeniui;

b) įgaliojimu priimti sprendimus juridinio asmens vardu;

c) įgaliojimu vykdyti juridinio asmens kontrolę.

2. Pagal Šalyje galiojančius teisės principus juridinio asmens atsakomybė gali būti baudžiamoji, civilinė arba administracinė.

3. Be 1 dalyje jau numatytų atvejų, kiekviena Šalis imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad juridinį asmenį būtų galima patraukti atsakomybėn tuo atveju, kai šios Konvencijos 15–17 straipsniuose nurodytą veiką to juridinio asmens naudai dėl nepakankamos 1 dalyje nurodyto fizinio asmens vykdomos priežiūros arba kontrolės padaro jam pavaldus fizinis asmuo.

4. Ši atsakomybė nepanaikina veiką padariusių fizinių asmenų baudžiamosios atsakomybės.

V SKYRIUS

Jurisdikcija, baudžiamasis procesas ir vykdymo užtikrinimo priemonės

19 straipsnis

Jurisdikcija

1. Kiekviena Šalis imasi tokių teisėkūros arba kitokių priemonių, kurios gali būti reikalingos siekiant nustatyti jurisdikciją šios Konvencijos 15–17 straipsniuose nurodytoms veikoms, kai ta veika padaroma:

a) jos teritorijoje arba

b) laive, plaukiojančiame su jos vėliava, arba

c) orlaivyje, įregistruotame pagal jos teisę, arba

d) vieno iš jos piliečių ar asmens, nuolat gyvenančio jos teritorijoje.

2. Kiekviena valstybė arba Europos Sąjunga, pasirašydama arba deponuodama savo ratifikavimo, priėmimo arba patvirtinimo dokumentą, Europos Tarybos generaliniam sekretoriui adresuotu pareiškimu gali pareikšti, kad ji pasilieka teisę netaikyti šio straipsnio 1 dalies d punkte nustatytą jurisdikcijos taisyklių arba jas taikyti tik tam tikrais atvejais arba tam tikromis sąlygomis.

3. Kiekviena Šalis imasi būtinų teisėkūros arba kitokių priemonių, kad nustatytų jurisdikciją šios Konvencijos 15–17 straipsniuose nurodytoms veikoms tais atvejais, kai galimai veiką padaręs asmuo yra jos teritorijoje ir negali būti išduotas kitai Šaliai dėl savo pilietybės.

4. Kai daugiau nei viena Šalis tvirtina turinti jurisdikciją įtariamai veikai, nurodytai šios Konvencijos 15–17 straipsniuose, su tuo susijusios Šalys prireikus konsultuojasi tarpusavyje siekdamos nustatyti baudžiamajam persekiojimui tinkamiausią jurisdikciją.

5. Nepažeidžiant tarptautinės teisės bendrųjų normų, šia Konvencija nepanaikinama jokia Šalies baudžiamoji, civilinė ir administracinė jurisdikcija, kuria ji naudojasi pagal savo nacionalinę teisę.

20 straipsnis

Elektroninių įrodymų apsaugos priemonės

1. Kiekviena Šalis, tirdama šios Konvencijos 15–17 straipsniuose nurodytas veikas, pagal savo nacionalinę teisę imasi teisėkūros arba kitokių priemonių, kad apsaugotų elektroninius įrodymus, *inter alia*, operatyviai išsaugo kompiuteriuose laikomus duomenis, operatyviai išsaugo ir atskleidžia srauto duomenis, nurodo pateikti informaciją, atlieka kompiuteriuose laikomų duomenų paiešką ir poėmį, realiuoju laiku renka srauto duomenis ir perima turinio duomenis.

21 straipsnis

Apsaugos priemonės

1. Kiekviena Šalis apsvarsto galimybę priimti tokias teisines priemones, kurios gali būti reikalingos siekiant veiksmingai apsaugoti:

a) asmenis, kurie sąžiningai ir pagrįstai teikia informaciją apie šios Konvencijos 15–17 straipsniuose nurodytas veikas arba kitaip bendradarbiauja su tyrimą arba baudžiamąjį persekiojimą vykdančiomis institucijomis;

b) liudytojus, teikiančius parodymus dėl šių veikų;

c) jei reikia, a ir b punktuose nurodytų asmenų šeimos narius.

VI SKYRIUS

Sankcijos ir priemonės

22 straipsnis

Fiziniam asmeniui taikomos baudžiamosios sankcijos

1. Kiekviena Šalis imasi būtinų teisėkūros arba kitokių priemonių, kad užtikrintų, jog fiziniams asmenims, padariusiems šios Konvencijos 15–17 straipsniuose nurodytas veikas, atsižvelgiant į veikų sunkumą, būtų taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasomosios sankcijos, įskaitant pinigines baudas. Šios sankcijos apima laisvės atėmimo bausmės, kurias skyrus gali būti taikoma ekstradicija, kaip apibrėžta nacionalinėje teisėje.

23 straipsnis

Juridiniams asmenims taikomos sankcijos

1. Kiekviena Šalis imasi būtinų teisėkūros arba kitokių priemonių, kad užtikrintų, jog juridiniams asmenims, patrauktiems atsakomybėn pagal 18 straipsnį, būtų taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasomosios sankcijos, įskaitant pinigines baudas ir galimai kitas priemones, kaip antai:

a) teisės užsiimti komercine veikla atėmimas laikinai arba visam laikui;

b) teisminės priežiūros skyrimas;

c) teismo nutartis dėl likvidavimo.

24 straipsnis

Administracinės sankcijos

1. Kiekviena Šalis prireikus dėl veiksmų, už kuriuose baudžiama pagal jos nacionalinę teisę, imasi tokių teisėkūros arba kitokių priemonių, kurios gali būti reikalingos siekiant bausti už pažeidimus, nustatytus pagal šią Konvenciją, taikant veiksmingas, proporcingas ir atgrasomąsias sankcijas bei priemones po administracinių institucijų pradėtų procedūrų, kai toks sprendimas gali būti pagrindas iškelti bylą jurisdikciją turinčiame teisme.

2. Kiekviena Šalis užtikrina administracinių priemonių taikymą. Tai gali padaryti lažybų priežiūros institucija arba kita atsakinga institucija ar institucijos pagal savo nacionalinę teisę.

25 straipsnis

Areštas ir konfiskavimas

1. Kiekviena Šalis pagal nacionalinę teisę imasi būtinų teisėkūros arba kitokių priemonių, suteikiančių galimybę areštuoti ir konfiskuoti:

a) prekes, dokumentus ir kitas priemones, kurie buvo naudojami arba kuriuos buvo ketinama naudoti darant šios Konvencijos 15–17 straipsniuose nurodytas veikas;

b) pajamas iš tų veikų arba turtą, atitinkantį šių pajamų vertę.

VII SKYRIUS

Tarptautinis teisminis ir kitoks bendradarbiavimas

26 straipsnis

Priemonės, skirtos tarptautiniam bendradarbiavimui baudžiamosiose bylose

1. Šalys, vykdydamos šios Konvencijos 15–17 straipsniuose nurodytų veikų tyrimus, su tomis veikomis susijusį baudžiamąjį persekiojimą ir teismo procesus, įskaitant areštą ir konfiskavimą, kuo plačiau tarpusavyje bendradarbiauja pagal šios Konvencijos nuostatas ir atitinkamus galiojančius tarptautinius ir regioninius dokumentus bei susitarimus, dėl kurių susitariama remiantis vienodais arba abipusiais teisės aktais, taip pat pagal savo nacionalinę teisę.

2. Šalys, vadovaudamosi atitinkamomis galiojančiomis tarptautinėmis, regioninėmis ir dvišalėmis sutartimis dėl ekstradicijos ir savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose ir savo nacionaline teise, kuo plačiau bendradarbiauja dėl šios Konvencijos 15–17 straipsniuose nurodytų veikų.

3. Jei įgyvendinant tarptautinį bendradarbiavimą yra keliamas abipusio baudžiamumo reikalavimas, jis laikomas įvykdytu, neatsižvelgiant į tai, ar prašomosios valstybės teisės aktuose veika priskiriama tai pačiai veikų kategorijai arba veikai apibūdinti vartojama ta pati sąvoka kaip prašančiojoje valstybėje, jei remiantis abiejų Šalių teisės aktais nusikalstamas elgesys, dėl kurio prašoma savitarpio teisinės pagalbos arba ekstradicijos, laikomas nusikalstama veika.

4. Jei Šalis, kurioje ekstradicijos vykdymas arba savitarpio teisinės pagalbos baudžiamosiose bylose teikimas priklauso nuo to, ar yra sudaryta sutartis, gauna prašymą vykdyti ekstradiciją arba suteikti teisinę pagalbą baudžiamosiose bylose iš Šalies, su kuria ji nėra sudariusi tokios sutarties, ji gali, visapusiškai vykdydama savo įsipareigojimus pagal

tarptautinę teisę ir laikydamosi savo nacionalinėje teisėje nustatytų sąlygų, laikyti šią Konvenciją teisiniu pagrindu ekstradicijai arba savitarpio teisei pagalbai baudžiamosiose bylose dėl šios Konvencijos 15–17 straipsniuose nurodytų veikų.

27 straipsnis

Kitos tarptautinio bendradarbiavimo prevencijos srityje priemonės

1. Kiekviena Šalis prireikus siekia, kad nuostatos dėl manipuliavimo sporto varžybomis prevencijos ir kovos su juo būtų įtrauktos į trečiosioms valstybėms skirtas pagalbos programas.

28 straipsnis

Tarptautinis bendradarbiavimas su tarptautinėmis sporto organizacijomis

1. Kiekviena Šalis pagal savo nacionalinę teisę bendradarbiauja su tarptautinėmis sporto organizacijomis kovoje su manipuliavimu sporto varžybomis.

VIII SKYRIUS

Tolesni veiksmai

29 straipsnis

Informacijos teikimas

1. Kiekviena Šalis Europos Tarybos generaliniam sekretoriui viena iš Europos Tarybos oficialių kalbų pateikia visą aktualią informaciją apie teisėkūros ir kitas priemones, kurių ji imasi siekdama įgyvendinti šios Konvencijos sąlygas.

30 straipsnis

Konvencijos įgyvendinimo stebėjimo komitetas

1. Siekiant šios Konvencijos tikslų, įsteigiamas Konvencijos įgyvendinimo stebėjimo komitetas.

2. Kiekvienai Šaliai Konvencijos įgyvendinimo stebėjimo komitete gali atstovauti vienas arba keli delegatai, įskaitant už sportą, teisėsaugą ar lažybų priežiūrą atsakingų valdžios institucijų atstovus. Kiekviena Šalis turi vieną balsą.

3. Europos Tarybos Parlamentinė Asamblėja, taip pat kiti atitinkami Europos Tarybos tarpvyriausybiniai komitetai, siekdami prisidėti prie daugiasektoriškumo ir daugiadalykiškumo principo įgyvendinimo, į Konvencijos įgyvendinimo stebėjimo komitetą paskiria po atstovą. Konvencijos įgyvendinimo stebėjimo komitetas prireikus gali visais balsais priimtu sprendimu pakviesti bet kurios valstybės, kuri nėra šios Konvencijos Šalis, taip pat bet kurios tarptautinės organizacijos arba įstaigos atstovus dalyvauti savo posėdžiuose stebėtojo teisėmis. Pagal šią dalį paskirti atstovai Konvencijos įgyvendinimo stebėjimo komiteto posėdžiuose dalyvauja be teisės balsuoti.

4. Konvencijos įgyvendinimo stebėjimo komiteto posėdžius šaukia Europos Tarybos generalinis sekretorius. Pirmasis komiteto posėdis surengiamas, kai tik tampa praktiškai įmanoma, bet ne vėliau nei per vienus metus nuo Konvencijos įsigaliojimo dienos. Paskui

posėdžiai rengiami, kai to pareikalauja ne mažiau kaip trečdalis Šalių arba generalinis sekretorius.

5. Remdamasis šios Konvencijos nuostatomis, Konvencijos įgyvendinimo stebėjimo komitetas parengia ir bendru sutarimu patvirtina savo darbo tvarkos taisykles.

6. Konvencijos įgyvendinimo stebėjimo komitetui funkcijas atlikti padeda Europos Tarybos sekretoriatas.

31 straipsnis

Konvencijos įgyvendinimo stebėjimo komiteto funkcijos

1. Konvencijos įgyvendinimo stebėjimo komitetas atsakingas už tolesnius šios Konvencijos įgyvendinimo veiksmus.

2. Konvencijos įgyvendinimo stebėjimo komitetas tvirtina ir keičia 3 straipsnio 2 dalyje nurodytą sporto organizacijų sąrašą, taip pat užtikrina, kad jis būtų tinkamai paskelbtas.

3. Konvencijos įgyvendinimo stebėjimo komitetas visų pirma gali:

a) Šalims teikti rekomendacijas dėl priemonių, kurių reikia imtis įgyvendinant šią Konvenciją, ypač dėl tarptautinio bendradarbiavimo;

b) paskelbus aiškinamuosius dokumentus ir iš anksto pasikonsultavus su sporto organizacijų atstovais ir sporto lažybų organizatoriais, prireikus Šalims teikti rekomendacijas, visų pirma dėl:

– kriterijų, kuriuos turi atitikti sporto organizacijos ir sporto lažybų organizatoriai, kad galėtų pasinaudoti informacija, kuria keičiamasi pagal šios Konvencijos 12 straipsnio 1 dalį;

– kitų šioje Konvencijoje nurodytų būdų, kaip stiprinti atitinkamų valstybės institucijų, sporto organizacijų ir sporto lažybų organizatorių operatyvinį bendradarbiavimą;

c) informuoti atitinkamas tarptautines organizacijas ir visuomenę apie veiklą, kurios imamasi pagal šią Konvenciją;

d) parengti Ministrų Komitetui nuomonę dėl bet kurios valstybės, kuri nėra Europos Tarybos narė, prašymo gauti Ministrų Komiteto kvietimą pasirašyti Konvenciją pagal 32 straipsnio 2 dalį.

4. Atlikdamas savo funkcijas, Konvencijos įgyvendinimo stebėjimo komitetas gali savo iniciatyva rengti ekspertų posėdžius.

5. Konvencijos įgyvendinimo stebėjimo komitetas, gavęs išankstinę atitinkamų Šalių sutikimą, rengia vizitus į Šalis.

IX SKYRIUS

Baigiamosios nuostatos

32 straipsnis

Pasirašymas ir įsigaliojimas

1. Šią Konvenciją gali pasirašyti Europos Tarybos valstybės narės, kitos valstybės, Europos kultūros konvencijos šalys, Europos Sąjunga ir valstybės, kurios nėra narės ir kurios dalyvavo ją rengiant arba Europos Taryboje turi stebėtojo statusą.

2. Šią Konvenciją Ministrų Komiteto kvietimu taip pat gali pasirašyti bet kuri kita valstybė, kuri nėra Europos Tarybos narė. Sprendimas pakviesti valstybę, kuri nėra narė, pasirašyti Konvenciją priimamas Europos Tarybos statuto 20 straipsnio d punkte nustatyta balsų dauguma ir už tai visais balsais nubalsavus Susitariančiųjų Valstybių, turinčių teisę dalyvauti Ministrų Komiteto posėdžiuose, atstovams, po konsultacijų su įsteigtu Konvencijos įgyvendinimo stebėjimo komitetu.

3. Ši Konvencija turi būti ratifikuojama, priimama arba patvirtinama. Ratifikavimo, priėmimo arba patvirtinimo dokumentai deponuojami Europos Tarybos generaliniam sekretoriui.

4. Ši Konvencija įsigalioja kito mėnesio pirmąją dieną, praėjus trims mėnesiams nuo dienos, kurią pagal 1, 2 ir 3 dalių nuostatas savo sutikimą įsipareigoti pagal šią Konvenciją pareiškė penkios ją pasirašiusios valstybės, iš kurių bent trys yra Europos Tarybos valstybės narės.

5. Bet kuriai Konvenciją pasirašiusiai valstybei arba Europos Sąjungai, vėliau pareiškusiai savo sutikimą įsipareigoti pagal ją, Konvencija įsigalioja kito mėnesio pirmąją dieną, praėjus trims mėnesiams nuo dienos, kurią pagal 1, 2 ir 3 dalių nuostatas ji pareiškia savo sutikimą įsipareigoti pagal Konvenciją.

6. Susitariančioji Šalis, kuri nėra Europos Tarybos narė, prie Konvencijos įgyvendinimo stebėjimo komiteto finansavimo prisideda taip, kaip nustato Ministrų Komitetas, pasikonsultavęs su ta Šalimi.

33 straipsnis

Konvencijos poveikis ir ryšys su kitais tarptautiniais dokumentais

1. Ši Konvencija neturi įtakos Šalių teisėms ir įsipareigojimams, kylantiems pagal tarptautines daugiašales konvencijas, reglamentuojančias konkrečius klausimus. Visų pirma šia Konvencija nekeičiamos jų teisės ir įsipareigojimai, kylantys pagal kitus anksčiau sudarytus susitarimus dėl kovos su dopingu, atitinkančius šioje Konvencijoje reglamentuojamus klausimus ir siekiamą tikslą.

2. Ši Konvencija pirmiausia, jei taikytina, papildo taikomas Šalių daugiašales arba dvišales sutartis, įskaitant toliau nurodytų dokumentų nuostatas:

a) Europos konvencijos dėl ekstradicijos (1957 m., ETS Nr. 24);

b) Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose (1959 m., ETS Nr. 30);

c) Konvencijos dėl pinigų išplovimo ir nusikalstamu būdu įgytų pajamų paieškos, arešto bei konfiskavimo (1990 m., ETS Nr. 141);

d) Europos Tarybos konvencijos dėl nusikalstamu būdu įgytų pajamų plovimo, paieškos, arešto ir konfiskavimo bei terorizmo finansavimo (2005 m., CETS Nr. 198).

3. Konvencijos Šalys, norėdamos papildyti ar sustiprinti Konvencijos nuostatas arba palengvinti joje įtvirtintų principų taikymą, gali tarpusavyje sudaryti dvišales ar daugiašales sutartis dėl šioje Konvencijoje reglamentuojamų klausimų.

4. Jei dvi arba daugiau Šalių jau yra sudariusios sutartį dėl šioje Konvencijoje reglamentuojamų klausimų arba yra kitu būdu nustačiusios savo santykius dėl šių klausimų, jos taip pat turi teisę taikyti tą sutartį arba atitinkamai sureguliuoti tuos santykius. Tačiau kai Šalys nustato santykius dėl šioje Konvencijoje reglamentuojamų klausimų kitaip, nei joje numatyta, jos tai turi daryti taip, kad nebūtų pažeisti Konvencijos uždaviniai ir principai.

5. Nė viena šios Konvencijos nuostata neturi įtakos kitoms Šalių teisėms, apribojimams, pareigoms ir įsipareigojimams.

34 straipsnis

Sąlygos ir garantijos

1. Kiekviena Šalis užtikrina, kad, nustatant, įgyvendinant ir taikant II–VII skyriuose nustatytus įgaliojimus ir procedūras, būtų laikomasi jos nacionalinėje teisėje nustatytų sąlygų ir garantijų, kuriomis užtikrinama tinkama žmogaus teisių ir laisvių apsauga, įskaitant teises, kylančias iš jos įsipareigojimų, prisiimtų pagal Konvenciją dėl žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos, 1966 m. Jungtinių Tautų tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą ir kitus galiojančius tarptautinius žmogaus teisių srities dokumentus, ir kuriomis jos nacionalinėje teisėje įtvirtinamas proporcingumo principas.

2. Jei tai tikslinga atsižvelgiant į atitinkamos procedūros arba įgaliojimo pobūdį, tokios sąlygos ir garantijos, *inter alia*, apima tokio įgaliojimo arba procedūros teisminę arba kitokią nepriklausomą priežiūrą, taikymo pagrindus ir taikymo srities bei trukmės apribojimus.

3. Jei tai atitinka viešąjį interesą, ypač tinkamą teisingumo vykdymą, kiekviena Šalis atsižvelgia į šiuose skyriuose nustatytų įgaliojimų ir procedūrų įtaką trečiųjų šalių teisėms, pareigoms ir teisėtiems interesams.

35 straipsnis

Teritorinis taikymas

1. Pasirašydama Konvenciją ar deponuodama savo ratifikavimo, priėmimo arba patvirtinimo dokumentą, bet kuri valstybė arba Europos Sąjunga gali nurodyti teritoriją arba teritorijas, kurioms bus taikoma ši Konvencija.

2. Bet kuri Šalis Europos Tarybos generaliniam sekretoriui adresuotu pareiškimu bet kada vėliau gali išplėsti šios Konvencijos taikymą bet kuriai kitai pareiškime nurodytai teritorijai, už kurios tarptautinius santykius ji yra atsakinga arba kurios vardu ji yra įgaliota prisiimti įsipareigojimus. Tokiai teritorijai Konvencija įsigalioja kito mėnesio pirmąją dieną, praėjus trims mėnesiams nuo dienos, kurią generalinis sekretorius gauna pareiškimą.

3. Bet kuris pagal dvi pirmesnes dalis pateiktas pareiškimas dėl jame nurodytos bet kurios teritorijos gali būti atšauktas Europos Tarybos generaliniam sekretoriui adresuotu pranešimu. Atšaukimas įsigalioja kito mėnesio pirmąją dieną, praėjus trims mėnesiams nuo dienos, kurią generalinis sekretorius gauna tokį pranešimą.

36 straipsnis

Federacinei valstybei taikoma sąlyga

1. Federacinė valstybė gali pasilikti teisę prisiimti įsipareigojimus pagal šios Konvencijos II, IV, V ir VI skyrius, suderinamus su jos pagrindiniais principais, kuriais reglamentuojami jos centrinės valdžios ir ją sudarančių valstijų arba kitų panašių teritorinių vienetų santykiai, jei ji ir toliau gali bendradarbiauti pagal III ir VII skyrius.

2. Darydama 1 dalyje nustatytą išlygą, federacinė valstybė negali šios išlygos sąlygų taikyti taip, kad būtų panaikinti arba gerokai sumažinti jos įsipareigojimai nustatyti III ir VII skyriuose nurodytas priemonės. Apskritai ji turi numatyti plačius ir veiksmingus tų priemonių vykdymo pajėgumus.

3. Jei šios Konvencijos nuostatų taikymas priklauso federacinę valstybę sudarančių valstijų arba kitų panašių teritorinių vienetų, kurie pagal federacijos konstitucinę sistemą neprivalo imtis teisėkūros priemonių, jurisdikcijai, federacinė vyriausybė praneša tokių valstijų kompetentingoms institucijoms apie tokias nuostatas, pareikšdama savo palankią nuomonę ir paragindama jas imtis tinkamų veiksmų, kad tos nuostatos būtų įgyvendintos.

37 straipsnis

Išlygos

1. Kiekviena valstybė arba Europos Sąjunga, pasirašydama arba deponuodama savo ratifikavimo, priėmimo arba patvirtinimo dokumentą, Europos Tarybos generaliniam sekretoriui adresuotu rašytiniu pranešimu gali pareikšti, kad ji pasinaudoja 19 straipsnio 2 dalyje ir 36 straipsnio 1 dalyje nustatytomis išlygomis. Jokios kitos išlygos negalimos.

2. Šalis, padariusi išlygą pagal 1 dalį, gali ją visiškai arba iš dalies atšaukti Europos Tarybos generaliniam sekretoriui adresuotu pranešimu. Toks atšaukimas įsigalioja dieną, kurią generalinis sekretorius gauna tokį pranešimą. Jei pranešime nurodoma, kad išlygos atšaukimas įsigalioja jame nurodytą dieną ir jei ta diena yra vėlesnė už dieną, kurią generalinis sekretorius gavo pranešimą, atšaukimas įsigalioja tą vėlesnę dieną.

3. Išlygą padariusi Šalis visiškai arba iš dalies atšaukia tą išlygą, kai tik aplinkybės leidžia tai padaryti.

4. Europos Tarybos generalinis sekretorius gali periodiškai pasiteirauti vieną arba kelias išlygas padariusių Šalių apie tokios išlygos ar išlygų atšaukimo galimybes.

38 straipsnis

Pakeitimai

1. Šios Konvencijos straipsnių pakeitimus gali siūlyti bet kuri Šalis, Konvencijos įgyvendinimo stebėjimo komitetas ar Europos Tarybos Ministrų Komitetas.

2. Bet kuris pakeitimo pasiūlymas, likus ne mažiau kaip dviem mėnesiams iki posėdžio, kuriame jis bus svarstomas, pateikiamas Europos Tarybos generaliniam sekretoriui, o šis jį perduoda Šalims, Europos Tarybos valstybėms narėms, valstybėms, kurios nėra narės, dalyvavusioms rengiant šią Konvenciją arba turinčioms stebėtojo statusą Europos Taryboje, Europos Sąjungai, visoms pasirašyti šią Konvenciją pakviestoms valstybėms ir Konvencijos įgyvendinimo stebėjimo komitetui. Konvencijos įgyvendinimo stebėjimo komitetas Ministrų Komitetui pateikia savo nuomonę apie siūlomą pakeitimą.

3. Ministrų Komitetas apsveria pasiūlytą pakeitimą ir Konvencijos įgyvendinimo stebėjimo komiteto pateiktą nuomonę ir gali patvirtinti pakeitimą Europos Tarybos statuto 20 straipsnio d punkte nustatyta balsų dauguma.

4. Pagal šio straipsnio 3 dalį Ministrų Komiteto patvirtinto bet kurio pakeitimo tekstas perduodamas Šalims priimti.

5. Bet kuris pagal šio straipsnio 3 dalį patvirtintas pakeitimas įsigalioja kito mėnesio pirmąją dieną, praėjus vienam mėnesiui po to, kai visos Šalys informavo generalinį sekretorių apie pakeitimo priėmimą atlikus jų atitinkamas vidaus procedūras.

6. Jei Ministrų Komitetas pakeitimą patvirtino, bet jis dar neįsigaliojo pagal 5 dalį, nei valstybė, nei Europos Sąjunga negali pareikšti savo sutikimo įsipareigoti pagal Konvenciją, kartu nepriimdama ir pakeitimo.

39 straipsnis

Ginčų sprendimas

1. Konvencijos įgyvendinimo stebėjimo komitetas, glaudžiai bendradarbiaudamas su atitinkamais Europos Tarybos tarpvyriausybiniiais komitetais, nuolat informuojamas apie bet kokius šios Konvencijos aiškinimo ir taikymo sunkumus.

2. Jei tarp Šalių kyla ginčas dėl šios Konvencijos aiškinimo arba taikymo, jos siekia ginčą išspręsti derybomis, taikinimo ar arbitražo arba bet kuriomis kitomis jų pasirinktomis taikiomis priemonėmis.

3. Europos Tarybos Ministrų Komitetas, ginčo Šalims sutikus, gali nustatyti ginčų sprendimo tvarką, kuria tos Šalys gali vadovautis.

40 straipsnis

Denonsavimas

1. Kiekviena Šalis gali bet kada denonsuoti šią Konvenciją Europos Tarybos generaliniam sekretoriui adresuotu pranešimu.

2. Toks denonsavimas įsigalioja kito mėnesio pirmąją dieną, praėjus trimis mėnesiams nuo dienos, kurią generalinis sekretorius gauna pranešimą.

41 straipsnis

Pranešimas

1. Šalims, Europos Tarybos valstybėms narėms, kitoms valstybėms, Europos kultūros konvencijos šalims, valstybėms, kurios nėra narės, dalyvavusioms rengiant šią Konvenciją arba turinčioms stebėtojo statusą Europos Taryboje, Europos Sąjungai ir visoms valstybėms, kurios yra pakviestos pasirašyti šią Konvenciją pagal 32 straipsnio nuostatas, Europos Tarybos generalinis sekretorius praneša apie:

- a) kiekvieną pasirašymą;
- b) kiekvieno ratifikavimo, priėmimo arba patvirtinimo dokumento deponavimą;
- c) kiekvieną šios Konvencijos įsigaliojimo pagal 32 straipsnį datą;
- d) kiekvieną išlygą arba išlygos atšaukimą pagal 37 straipsnį;
- e) kiekvieną pareiškimą pagal 9 ir 13 straipsnius;

f) visus kitus su šia Konvencija susijusius veiksmus, pranešimus arba informaciją.

Tai patvirtindami, toliau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šią Konvenciją.

Priimta 2014 m. rugsėjo 18 d. Maglingene (Makoline) vienu egzemplioriumi, kurio tekstai anglų ir prancūzų kalbomis yra autentiški ir kuris deponuojamas Europos Tarybos archyvuose. Europos Tarybos generalinis sekretorius patvirtintas kopijas siunčia kiekvienai Europos Tarybos valstybei narei, valstybėms, kurios nėra narės, dalyvavusioms rengiant šią Konvenciją arba turinčioms stebėtojo statusą Europos Taryboje, Europos Sąjungai ir visoms pasirašyti šią Konvenciją pakviestoms valstybėms.